

Ikt. sz.: EUB-42/2-5/2026.

EUB-1/2026. sz. ülés
(EUB-76/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2026. február 17-én, kedden, 9 óra 01 perckor
az Országház Nagy Imre termében (főemelet 61.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2025)</i>	
<i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)</i>	5
<i>Dr. Bóka János tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	14
<i>Dr. Bóka János válaszai</i>	21
<i>Az ülés berekesztése</i>	26

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2025)
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)
Előterjesztő:
Dr. Bóka János, európai uniós ügyekért felelős miniszter

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság elnöke

Hollik István (KDNP), a bizottság alelnöke
 Barkóczy Balázs (DK), a bizottság alelnöke
 Dr. Hörsik Richárd (Fidesz)
 Riz Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hegedűs Barbara (Fidesz) dr. Hörsik Richárdnak (Fidesz)
 Dr. Juhász Hajnalka (KDNP) Riz Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
 Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
 Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszter
 Győri Enikő európai parlamenti képviselő

Megjelentek

Dr. Zsigmond Barna Pál államtitkár (Európai Unió Ügyek
 Minisztériuma)
 Dr. Czombos Tamás helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
 Minisztériuma)
 Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
 Minisztériuma)
 Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Köszöntöm képviselőtársaimat, a kormány megjelent képviselőit, Bóka János miniszter urat, Zsigmond Barna Pál miniszterhelyettest, Molnár Balázs helyettes államtitkár urat és Czombos Tamás helyettes államtitkár urat, valamint a megjelent szakértőket, a sajtó képviselőit és az Országgyűlés munkatársait. Az Európai Ügyek Bizottsága ülését megnyitom.

Engedjék meg, hogy tájékoztassam képviselőtársaimat: a mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen írásban jelezte távolmaradását Dudás Róbert alelnök úr, valamint Hegedűs Barbara, Juhász Hajnalka és Lőcsei Lajos bizottsági tagok. Az aláírt jelenléti ív és a helyettesítési megbízások alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

A mai napra egyetlen napirendi pontra tettem javaslatot. Kérdezem, hogy van-e képviselőtársaimnak ezzel összefüggésben észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, kérem, hogy szavazzunk! Gépi szavazás következik. *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a ciprusi elnökség nyitó parlamenti eseményére, a COSAC elnöki találkozóra január 11-12 én került sor Nicosiában, ahova Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló is elkísért, és felszólaltunk mind az elnökségi program, mind pedig a geopolitikai kihívások tekintetében. Február 4-én és 5-én pedig Barkóczi Balázs alelnök úr vett részt az Europol parlamenti ellenőrző testületének ülésén, szintén Cipruson.

Továbbá bejelentem, hogy a szeptemberben lefolytatott szubszidiaritásvizsgálat tekintetében, amely az orosz gázimport javasolt fokozatos megszüntetését kifogásolta, és az energiamix meghatározása terén biztosított tagállami hatáskörök korlátozását jelentette, az Európai Bizottság megküldte hivatalos válaszát, amely az Országgyűlés honlapján, a H/12600. számú határozati javaslatnál, az irományok között érhető el.

Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2025) (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)

És akkor rátérnék az egyetlen napirendi pontunkra. Régi hagyomány és gyakorlat, hogy a kormány beszámol az európai uniós tagsággal összefüggő kérdésekről. Ezen meghallgatások kezdete még Magyarország társulási időszakára nyúlik vissza, és minden évben számos újdonsággal szolgál a magyar érdekképviselőt érvényesítése vonatkozásában. Köszönöm még egyszer, hogy miniszter úr személyesen tájékoztat a kérdésben, és azt is, hogy tegnap is személyesen adott tájékoztatást a V4 Európai Ügyek Bizottságainak találkozóján az EU következő többéves pénzügyi keretéről. Ezúton köszönöm meg képviselőtársaim tegnapi aktív közreműködését: Hollik István alelnök úrnak, Hörcsik Richárd, Riz Gábor és Juhász Hajnalka bizottsági tagoknak.

A V4-találkozó jelentőségét az adta, hogy közel három év után találkoztunk ilyen körben, és nemcsak a költségvetésről, de demográfiai kérdésekről is beszéltünk Koncz Zsófia államtitkár asszony részvételével. A téma amúgy a 2024. év második félévi magyar uniós elnökség prioritásainak továbbgondolásaként is értelmezhető.

Tisztelt Miniszter Úr! Engedje meg, hogy ezen felvezető után átadjam önnek a szót. Parancsoljon, tartsa meg expozóját!

Dr. Bóka János tájékoztatója

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a lehetőséget, hogy a kormány nevében és az Országgyűlésről szóló törvény rendelkezései alapján tájékoztathatom önöket a Magyarország európai uniós tagságával összefüggő legfontosabb kérdésekről és az európai integráció helyzetéről.

A mondandómat néhány csomópont köré szervezném. Ilyen csomópont Ukrajna; az Európai Unió versenyképessége; az Európai Unió következő hétéves költségvetése; a migráció; illetve a Magyarország Kormánya által kezdeményezett európai uniós hatásköri felülvizsgálat. Szerintem ezek összességében azt a képet fogják mutatni, amilyen állapotban az európai integráció jelenleg áll.

Ukrajna tekintetében szót kell ejteni háború és béke kérdéséről, Ukrajna pénzügyi támogatásáról, illetve Ukrajna európai uniós csatlakozási folyamatáról. Az orosz-ukrán háború a közvetlen szomszédságunkban Európa békéjét és biztonságát közvetlenül veszélyezteti. Ennek a fegyveres konfliktusnak a mielőbbi lezárása morális, biztonsági, geopolitikai és gazdasági szempontból is elengedhetetlenül szükséges. Az a kérdés, hogy ennek a fegyveres konfliktusnak hogyan lehet mielőbb véget vetni.

A magyar kormánynak az az álláspontja, hogy ennek a fegyveres konfliktusnak nincs harctéri megoldása; ennek a fegyveres konfliktusnak a végét kizárólag fegyverszünet, érdemi béketárgyalások és tartós békemegállapodás hozhatja el. Ennek megfelelően a magyar kormány minden olyan békekezdeményezést támogat, amely ennek a reális esélyével kecsegtet. Az egyetlen olyan kezdeményezés, ami ezeknek a követelményeknek megfelel jelenleg, Trump elnök úr békekezdeményezése. Ez a békekezdeményezés az elmúlt hónapokban intézményesült formát is öltött. Trump elnök úr meghirdette a Béketanácsot. Ennek a Béketanácsnak Magyarország alapító tagja, és ennek a Béketanácsnak az első hivatalos ülésén, február 19-én a magyar miniszterelnök is részt vesz. Ez a Béketanács a gázai övezeti rendezéssel kapcsolatban kifejezett ENSZ BT-mandátummal rendelkezik, de természetesen nyitott annak a lehetősége, hogy sikeres működés esetén ezt a tevékenységet más fegyveres konfliktusokra, például az orosz-ukrán konfliktusra is kiterjessze.

Ennek a Béketanácsnak a működésével kapcsolatban az Európai Uniónak az álláspontja meglehetősen ambivalens. Az Európai Bizottság elnöke is meghívást kapott ennek a Béketanácsnak a munkájába. Ezt a meghívást az Európai Bizottság egyelőre nem fogadta el, de ma reggeli hírek alapján az Európai Bizottság a dél-mediterrán térséggel foglalkozó Šuica biztos asszony megfigyelői részvételét biztosítani fogja a Béketanács ülésén. Emellett Trump elnök úr békekezdeményezésében különböző tárgyalási fordulókat is tartanak. A következő tárgyalási forduló február 17-18-án, tehát ma és holnap lesz Genfben.

Az Európai Unió önálló békekezdeményezéssel nem rendelkezik. Ennek az az alapvető oka, hogy többszöri felhívásunk ellenére sem építette ki azokat a diplomáciai csatornákat, amelyek lehetővé tennék, hogy a fegyveres konfliktus valamennyi résztvevőjével közvetlen kommunikációt folytasson. Ennek megfelelően az Európai Unió Oroszországgal e tekintetben közvetlen kommunikációt nem folytat, az Egyesült Államokkal, illetve Ukrajnával folytat kommunikációt. Ugyanakkor ebben a háromszögben sem önálló szereplő, hanem az Egyesült Államokkal folytatott kommunikációban alapvetően az ukrán pozíciót erősítendő fellépések kapcsolódnak az Európai Unióhoz.

Az Egyesült Államok békekezdeményezéseihez is ambivalensen viszonyul az Európai Unió. Ez azt jelenti, hogy szóban, retorikailag támogatja ezeket a törekvéseket, de valójában nem a békéért, hanem a háború elnyújtásáért dolgozik. Ennek oka

szerintem az Európai Unió téves helyzetértékelése. Az Európai Unióból érkező kijelentések egy része abba az irányba mutat, mintha azt gondolnák, hogy Ukrajna ebben a fegyveres konfliktusban katonai győzelmet arathat, vagy ha ez nem is lehetséges, akkor az idő Ukrajnának dolgozik, és a fegyveres konfliktus elhúzódása az ukrán pozíciót fogja erősíteni, vagyis emberéletek árán javítható Ukrajna tárgyalási pozíciója. Szerintem mindkét megállapítás téves, és az Európai Unió stratégiai hibát követ el akkor, amikor a háború elhúzásán, nem pedig annak a lezárásán dolgozik.

Az Európai Unió pozíciója az elmúlt évben alapvetően megváltozott, köszönhetően annak, hogy az Egyesült Államok kivonult a fegyveres konfliktus finanszírozásából. Ennek megfelelően a korábban az Egyesült Államok által finanszírozott költségeket az Európai Uniónak kellett átvennie. Az Európai Unió a finanszírozásba bevonódott, az ukrán katonai és gazdasági támogatás túlnyomó részét most már az Európai Unió és tagállamai biztosítják.

Azt is látni kell, hogy egyre inkább formát ölt az Európai Unió esetleges katonai részvétele a konfliktusban. Számos uniós tagállam bejelentette azt, hogy bizonyos feltételek mellett kész Ukrajnába katonákat küldeni. Az Európai Unióban pedig egyre nyíltabb a beszéd arról, hogy Ukrajna európai uniós tagságát mint biztonsági garanciát kell értelmezni, ami adott esetben azt jelenti, hogy az Európai Unió egésze és annak minden tagállama ennek a fegyveres konfliktusnak a részévé válik; erről még fogok részletesebben is beszélni.

A magyar pozíció az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban elvált az Európai Unió intézményeinek és a tagállamok többségének a pozíciójától. 2024 márciusában tettünk először írásbeli nyilatkozatot az Európai Tanács következtetéseihez, amelyben jeleztük stratégiai fenntartásainkat az Európai Unió politikai irányvonalával kapcsolatban. 2025 márciusától kezdve pedig nem csatlakozunk az Európai Tanács Ukrajnával kapcsolatos következtetéseihez, azok EU 26-os nyilatkozatként kerültek elfogadásra, egészen 2025 decemberéig, amikor Szlovákia is csatlakozott hozzánk, és innentől kezdve az Európai Tanács Ukrajnával kapcsolatos nyilatkozatai már csak EU 25-ös nyilatkozatok.

Az ukrán pénzügyi támogatás a háború kitörése óta az Európai Unió részéről nagyságrendileg 200 milliárd eurót tett ki. Ez az összeg folyamatosan nő. Ennek a támogatásnak a biztosítása már az MFF félidei felülvizsgálatát is indokoltta, és a jelenleg zajló hitelkonstrukciónak az elfogadása is az MFF újabb módosítását teszi majd szükségessé. Csak nagyságrendileg, hogy ezt a 200 milliárd eurót el tudjuk helyezni: Magyarország európai uniós csatlakozása óta nettó 73 milliárd eurót kapott az Európai Uniótól, ezzel lehet és érdemes összevetni ezt a 200 milliárd eurós összeget, amit Ukrajna a háború kitörése óta az Európai Uniótól kapott.

Az Európai Tanács tavaly decemberben döntött arról, hogy Ukrajna finanszírozására az elkövetkező két évre, tehát 2026-27-re 90 milliárd euró hitelt folyósít, ez ugye a korábban említett 200 milliárd eurós támogatáson felül értendő. Ebben a hitelkonstrukcióban Magyarország, Szlovákia és Csehország nem vesz részt, ez megerősített együttműködés keretében kerül megvalósításra. Ez a három tagállam, Magyarország, Szlovákia és Csehország ennek a hitelprogramnak semmilyen terhet nem viseli, ideértve a kamatfizetési kötelezettséget.

A következő hétéves költségvetési keretterv is biztosít finanszírozást Ukrajna számára, ez a 2028-2034-es időszakra vonatkozik. Ebben 100 milliárd euró dedikált forrás szerepel Ukrajna számára, azonban ez egy felülről nyitott összeg, és nem tartalmazza az azokból az egyéb programokból Ukrajnának biztosított támogatásokat, amelyek az eddigi tapasztalat szerint oda fognak megérkezni. A mi számításaink szerint a jelenlegi költségvetési keretterv alapján ez a támogatási összeg elérheti a 360 milliárd eurót is, de itt természetesen csak hipotetikus összegekről beszélünk, mert a tavaly

decemberben megfogalmazott ukrán támogatási igény ennél lényegesen magasabb. Az Európai Számvevőszék már jelezte azt, hogy a 2028-2034-es MFF kiadásaihoz az eddigi tagállami befizetések másfélszeresre emelése lesz szükséges.

A tavaly karácsonykor bejelentett ukrán jóléti tervet az Európai Bizottság elnöke idén januárban az európai tagállamok állam- és kormányfői elé tárta. Ez Ukrajnának 800 milliárd dollárnyi nem védelmi és 700 milliárd dollárnyi védelmi jellegű támogatást irányoz elő az elkövetkező tíz évre. Ez összesen 1500 milliárd dollár. Csak jelzem, hogy a következő hétéves költségvetésnek a keretösszege 2000 milliárd euró, tehát ez nagyságrendileg az Európai Unió következő hétéves költségvetési kerettervének megfelelő összeg. A Bizottság bővítésért felelős biztosa jelezte, hogy a Bizottság ennek a tervnek a megvalósításán dolgozik; hasonló nyilatkozatot tett az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője is.

Ukrajna csatlakozásával kapcsolatban a magyar választók 2025 áprilisa és júniusa között elmondhatták véleményüket a Voks 2025 kezdeményezés alapján. Eszerint a magyar választók túlnyomó többsége nem kívánja, hogy Ukrajna az Európai Unió tagja legyen. Ez Magyarország kormánya számára is irányadó, ennek megfelelően Magyarország nem járul hozzá Ukrajna európai uniós tagságához, és nem járul hozzá ahhoz sem, hogy Ukrajna csatlakozási folyamatában bármilyen előrelépés legyen, ideértve a klaszternyitást is.

Az európai intézmények változatos eszközökkel igyekeznek a bővítési folyamatot olyan irányba terelni, hogy Ukrajna csatlakozását a tagállami konszenzus hiányában is elősegítsék. Ami jelenleg történik, az a csatlakozási fejezetek, illetve klaszterek tárgyalásának orrnehézzé tétele - ezt angolul frontloadingnak hívják -, ez a bővítési módszertan megkerülésével történik, és jelenleg is zajlik.

Zajlik folyamatosan az egyes uniós tagállamok és intézmények nyomásgyakorlása Magyarország irányában. Hallhattuk a német kancellár kijelentését néhány napja Münchenben, aminek az a lényege, hogy a magyar választásokat követően megoldást kell találni Ukrajna csatlakozási folyamatának az előmozdítására. Hasonló nyomásgyakorlás az intézmények részéről is érkezik, amelyek már konkrét céldátumot is megjelöltek Ukrajna csatlakozására. A legutóbbi céldátum 2027, tehát a jövő évről beszélünk.

Hasonló zsarolási műveleteket látunk Ukrajna részéről is. Az ukrán tárgyalási stratégia a bővítési folyamat során egyértelműen az, hogy a korábban vállalt nemzetközi kötelezettségei teljesítését a csatlakozási folyamatban való előmeneteltől teszi függővé. Ez a helyzet a kárpátaljai magyar kisebbség esetében is, amelyre vonatkozóan Ukrajnának számos nemzetközi és kétoldalú egyezménye garantálja az ottani magyar kisebbség jogait, de Ukrajna szemmel láthatóan ezt a csatlakozási folyamatban elért előrehaladástól teszi függővé.

Hasonló a helyzet Ukrajna energiabiztonsági kötelezettségei tekintetében is. Ukrajna Európai Unióval kötött társulási megállapodása az energiatranszfer biztosítását az Unió tagállamai felé Ukrajna számára nemzetközi jogi kötelezettségként írja elő. Úgy tűnik, hogy Ukrajna ezt az energiafegyvert is alkalmazza azért, hogy elérje a magyar pozíció megváltozását.

Ukrajna európai uniós tagságával kapcsolatban egyre gyakrabban merül fel az értelmezés, hogy ez valójában biztonsági garancia, mégpedig az Európai Unióról szóló szerződés 47. cikkének (7) bekezdése alapján. Ezt a cikket az Európai Néppárt elnöke, illetve az Európai Néppárt maga átértelmezni készül, erre vonatkozóan egy munkabizottságot is létrehozta. Manfred Weber kijelentése szerint ez a cikk erősebb védelmi garanciát jelent, mint a NATO 5. cikke. Ez egyértelműen azt jelentené, hogy Ukrajna európai uniós tagsága esetén egy háborúban álló Ukrajna az Európai Unió és annak valamennyi tagállama számára háborúban állást eredményezne egy

atomhatalommal szemben. Zajlik annak az előkészítése is, hogy hogyan lehetne az eljárási szabályokat módosítani annak érdekében, hogy az egyhangúság követelményét felszámolják - ezt természetesen Magyarország kategorikusan ellenzi.

Szeretném még arra felhívni a figyelmet, hogy Ukrajna csatlakozási folyamatát az Európai Bizottság és számos tagállam összekapcsolja más tagállamok csatlakozási folyamatával is. Az a helyzet, és Merz kancellárnak a müncheni beszéde is ezt mutatta, hogy Németország nem fog hozzájárulni más tagjelölt államok előrehaladásához mindaddig, amíg Ukrajna előrelépést nem tesz a csatlakozási folyamatban, ezt Merz kancellár a montenegrói elnök által feltett kérdésre Münchenben meg is erősítette. Magyarország az érdemalapú bővítést képviseli, és elutasítunk minden összekapcsolást más tagjelölt országok és Ukrajna előrehaladási folyamatában.

Néhány szót a versenyképességről, amit én az Európai Unió előtt álló egyik legnagyobb kihívásnak tekintek. Az ezzel kapcsolatos helyzetkép közismert. Európa növekedési kihívásokkal, termelékenységi lemaradással és a beruházások stagnálásával szembesül. A beruházások számára az európai szabályozási környezet nem biztosít kedvező feltételeket. Ezt jól szemlélteti az a tény, hogy még a jelenleg működő európai kockázati tőke 80 százalékát is Európán kívül fektetik be. Az európai tőke maga is úgy gondolja, hogy a befektetések szempontjából nem Európa az ideális terep. A magyar uniós elnökség alatt, 2024 novemberében elfogadott budapesti nyilatkozat is egy versenyképességi fordulatot irányzott elő, azonban az azóta eltelt hónapok azt mutatják, hogy a helyzet érdemben nem javult, Draghi elnök úr értékelése szerint romlott is.

Az európai uniós vezetők a múlt héten egy informális versenyképességi tanácskozást tartottak Belgiumban, ahol megvitatták azokat a területeket, ahol a versenyképesség javítása érdekében előrelépésre lenne szükség. Ilyen az adminisztratív terhek csökkentése. Az Európai Bizottság a budapesti nyilatkozat elfogadása óta tíz Omnibusz-csomagot tett le az asztalra, amelyek ezt célozzák. A mi megítélésünk szerint ezeknek az ambíciószintje alacsony, mert valójában nem egyszerűen az adminisztratív terhek csökkentésére, hanem deregulációra lenne szükség azért, hogy a szabályozási környezet versenyképesebb legyen.

Szó esett a belső piac mélyítéséről is. A belső piacot meghaladóan a Bizottság hamarosan egy egy piacra vonatkozó javaslatcsomagot tesz le az asztalra, ami a bank- és tőkepiaci unió mellett egy 28. jogrendszernek a kialakítását is előírányozza. A belső piac mélyítése a kohéziós politika szempontjából is alapvető kihívásokat jelent, erre vissza fogok térni az MFF kapcsán.

Az Európai Unió szorgalmazza újabb kereskedelmi megállapodások megkötését, amit az indokol, hogy a kereskedelmi bezárkózás nem lesz jó, az Európai Unió GDP-jének 50 százaléka származik exportból, ez a mutató az Egyesült Államok esetében 11, Kína esetében 21 százalék. Vagyis az európai gazdaság alapvetően exportvezérelt, ezért a kereskedelmi kapcsolatok szélesítésére és mélyítésére van szükség. Ilyen kezdeményezések történtek a Mercosur esetében; elvi megállapodás van az EU-India kereskedelmi megállapodásról; tárgyalások zajlanak Indonéziával; és hamarosan újra kezdődnek Ausztráliával. A kereskedelmi megállapodások jelentős része hosszú évtizedek óta tárgyalás alatt áll. A Mercosur-megállapodás tekintetében 25 év alatt nem sikerült eddig megállapodásra jutni. Nyilván ennek jó oka volt, hogy ez a megállapodás 25 évig lógott a levegőben. A mi megítélésünk szerint most alapvetően nem a kereskedelmi pozíciók változásának, hanem geopolitikai megfontolásoknak tudható be az, hogy az Európai Bizottság a Mercosur-megállapodás megkötése mellett döntött. Nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy ezek a megállapodások az Európai Unió azon területein, ahol még stratégiai autonómiával rendelkezik, például a mezőgazdaság és az élelmiszeripar tekintetében, ezt a stratégiai autonómiát ne számolja fel. Ugyanis a

kereskedelmi megállapodások megkötése nem járhat az európai mezőgazdaság megszűnésével, ami stratégiai és történelmi tévedés lenne az Európai Unió részéről.

A Mercosur-megállapodás jelen formájában a megítélésünk szerint nem szolgálja az európai mezőgazdaság és az európai gazdák érdekeit, és a letárgyalt védzáradékok nem alkalmasak ezeknek a problémáknak a kezelésére, ezért ennek a megállapodásnak a megkötését a magyar kormány nem támogatta, és határozottan ellenzi azt is, hogy azt a Bizottság a feltételek fennállása esetén ideiglenesen alkalmazhatónak minősítse, különösen arra tekintettel, hogy az Európai Parlament a Mercosur-megállapodás jogszerűségét illetően véleményt kért az Európai Bizottságtól.

Szó esett ezen a tanácskozáson arról is, hogy milyen beruházási programok szükségesek azért, hogy bizonyos kulcsfontosságú területeken az európai ipar versenyképes maradjon. Fölmerült az is, hogy preferenciát kellene bizonyos területeken és bizonyos eljárásokban biztosítani az Európában gyártott termékeknek. A beruházási programok szempontjából nyilván az lenne a jó, ha a magántőke nagyobb beruházási kedvet mutatna Európában, de ez az említett okok miatt nem fog megvalósulni, ezért ezek a beruházási programok nagy mennyiségű közfinanszírozású programokat fognak igényelni vagy tagállami, vagy uniós szinten. Ez a tagállami és uniós eladósodás szintjének a további növekedését fogja eredményezni. A számítások szerint 2027-re az eurózóna GDP-arányos államadóssága meg fogja haladni a 90 százalékot, és számos olyan tagállam van már most, és ezek száma növekedni fog, amelyeknek a GDP-arányos eladósodottsága meg fogja haladni a 100 százalékot. A következő hétéves költségvetési kerettervben meg fog kezdődni a Next Generation-hitel törlesztése is. 2028-tól a mi számításaink és a Bizottság számításai szerint is az uniós éves költségvetésnek legalább 10 százalékát erre a hiteltörlesztésre fogjuk fordítani.

Szó esett az állami támogatás és a versenyszabályok alakításáról is azért, hogy lehetőség szerint kialakuljanak olyan globális bajnokok, amelyek nemcsak az európai, hanem a globális piacon is versenyképesek lesznek. A tanácskozást követően mind Von der Leyen elnök asszony, mind pedig egyes tagállamok elkezdtek egy kétsebességes vagy többsebességes Európáról beszélni azért, hogy a versenyképességhez szükséges intézkedéseket konszenzus hiányában is meg lehessen valósítani, az én értelmezésem szerint valamilyen megerősített együttműködés keretében. Ez felvet bizonyos kérdéseket, leginkább azt, hogy egyáltalán szükséges-e megerősített együttműködés ezeken a területeken. Csak jelzem, hogy azok az intézkedések, amelyek az Európai Uniót versenyképesebbé tehetnék, ideértve a belső piaccal, az adminisztratív terhekkel vagy a beruházási programokkal kapcsolatos döntéseket, mind minősített többségi döntések, tehát ezek nem igényelnek egyhangúságot, és eddig sem igényeltek egyhangúságot. Tehát nem teljesen világos, hogy miért kellene szűkebbre vonni az együttműködés területét. Jogi kérdések is felmerülnek: a belső piaccal kapcsolatban nem lehet megerősített együttműködést létrehozni, mert belső piac vagy van, vagy nincs; vagy egységes piacról beszélünk, vagy nem egységes piacról beszélünk. Márpedig a versenyképességgel kapcsolatos döntések, különösen a belső piac mélyítése, nyilvánvalóan közvetlen kapcsolatban állnak az egységes belső piaccal, így ezen a területen megerősített együttműködést a szerződések alapján nem lehet létrehozni.

Amit én aggasztónak látok, az az, hogy erre a kétsebességes Európára hivatkozva egyre gyakoribbak az olyan egyeztetések, egyre gyakoribbak az olyan külön klubok, amelyek nem az EU valamennyi tagállamát foglalják magukba. Gazdaságpolitika tekintetében formálódik egy E6 nevet viselő egyeztetési fórum, ami hat tagállamot foglal magába. Ezek a legnagyobb gazdasággal rendelkező európai tagállamok, és elég világos az a politikai célkitűzés, hogy ők az érdemi kérdéseket eldöntik majd, a többi

tagállamtól csatlakozást várnak ehhez a pozícióhoz, ami nyilván a lojális együttműködés követelményének nem felel meg.

Végül szeretnék szólni a nagy elefántról a szobában a versenyképesség tekintetében, ez pedig a magas energiaárak kérdése. Teljesen világos, hogy mindaddig, amíg az európai cégek ötszörösét fizetik annak a gázárnak, amit az amerikai versenytársaik, két és félszeresét fizetik annak a villamosenergia-árnak, amit az amerikai versenytársaik fizetnek, addig nem lesz az európai gazdaság versenyképes, különös tekintettel arra, hogy a leginnovatívabb szektorok az európai gazdaságban és a globális gazdaságban is mind rendkívül energaintenzív szektorok. Ráadásul ezekben az energaintenzív szektorokban és technológiákban - ideértve a mesterséges intelligenciát is - az elkövetkező 5-10 évben el fog dőlni, hogy ki az, aki technológiai vezető szereppel rendelkezik. Vagyis nekünk most kell versenyképes energiaárakat biztosítani, nem pedig 5-10 év múlva, amikor ezek a kérdések már eldőlnének, mert akkorra már ki fogunk maradni abból az új ipari forradalomból, ami most zajlik, és onnantól kezdve elszenvedői, nem pedig alakítói leszünk a globális gazdasági folyamatoknak.

Azt is látni kell - és mára ez már statisztikailag bizonyítható -, hogy önmagában a zöld- vagy megújuló energiaforrások arányának növelése az energiamixben nem eredményezi az energiaárak csökkenését. Ez a kapcsolat egyértelműen nem kimutatható, sőt, bizonyos esetekben ennek az ellentéte valósul meg. Az európai árképzési rendszer sajátosságainak köszönhetően pedig mindaddig, amíg lesz földgáz alapú villamosenergia-termelés Európában, a marginális árazási rendszer miatt ennek az ára fogja meghatározni a villamos energia árát, függetlenül attól, hogy egyébként annak a zöldaránya mennyi. Vagyis ennél sokkal szofisztikáltabb megközelítés indokolt.

Azt is el kell ismerni, hogy az Európai Unió saját politikái is hozzájárulnak az energiaárak magas szintjéhez. Az ETS-rendszer alkalmazása az európai villamosenergia-árak 20 százalékát teszi ki. Az ETS₁, ami a nagybocsátókra vonatkozik, versenyképességi problémát jelent. Ellenérvként szokott elhangozni az, hogy de az ETS-bevételeket egyébként zöldítési projektekre lehet fordítani. Ez természetesen igaz, de ez ettől még a termelési költségeket magasan tartja, ezek a cégek ettől még magasabb áron tudják ugyanazokat a termékeket előállítani, és nem lesznek versenyképesek a globális piacon. Ezt a zöldítésbe visszaforgatott pénzek nem befolyásolják, a tervezett ETS₂ pedig kifejezetten lakossági terheket eredményezne mind a gépjárművek, mind pedig a lakások fenntartása tekintetében. Egyelőre az a döntés, hogy ennek a tervezett 2027-es bevezetését eltolták 2028-ra. A mi célunk az, hogy az ETS₂ bevezetésére egyáltalán ne kerüljön sor, de mindaddig, amíg erről döntés születik, legalábbis a bevezetést 2030-ra toljuk ki.

Az is teljesen világos, hogy az Európai Unió szankciós politikája is hozzájárul az energiaárak magas tartásához. Mi a REPowerEU döntést, ami kötelező céldátumot fogalmaz meg az orosz földgázról való leválásra - és a REPowerEU-csomag azt is magában foglalja, hogy 2026 első felében a Bizottság hasonló javaslattal fog élni az orosz kőolaj tekintetében is - szankciós intézkedésnek tekintjük, függetlenül a jogalaptól. A jogalap tekintetében pedig az Európai Unió Bíróságához fordultunk, és kértük ennek a rendeletnek a megsemmisítését. Az IMF számai szerint ennek a rendeletnek a végrehajtása a közép-európai régió számára a GDP 4 százalékát elérő terhet is jelenthet - a GDP 4 százalékát elérő teher egyértelműen gazdasági válságot eredményezne a régióban.

A klíma- és az energiapolitika tekintetében Magyarország V4+-együttműködés keretében megy előre. Azt tervezzük, hogy a vezetői egyeztetés eredményeire építve a V4-ek - kiegészülve más tagállamokkal - állam- és kormányfői szinten levélben fognak

fordulni az Európai Tanács tagjaihoz, kérve, hogy az Európai Tanács márciusban esedékes formális ülése az energiaárak csökkentése érdekében érdemi intézkedésekről döntsön.

A következő hétéves költségvetés az Európai Unió előtt álló komoly kihívás, tekintettel arra, hogy a Bizottság javaslata az eddigi hétéves költségvetési struktúrában alapvető változásokat eredményezne. Ennek a javaslatcsomagnak a tárgyalása javában zajlik. A ciprusi elnökségnek az a célkitűzése, hogy júniusra egy olyan tárgyalási keretet, úgynevezett negoboxot tegyen le az asztalra, ami már keretszámokat is tartalmaz.

A mi stratégiai célkitűzésünk az, hogy a minőség semmiképpen se menjen a tárgyalás sebességének rovására: állapodjunk meg stratégiai kérdésekben, mielőtt a technikai szövegezésbe kezdenénk - jelenleg sajnos nem ez a helyzet -, illetve fogadjuk el azt az alapelvet, hogy semmiről sem állapodunk meg mindaddig, amíg mindenről meg nem állapodtunk.

A struktúra változása, amit a Bizottság javasol, nem áll a tagállamok és így Magyarország érdekében. A költségvetési struktúrát úgy alakítaná át a fejezetek számának drasztikus csökkentésével, hogy a tagállamok költségvetési tervezési és költségvetési ellenőrzési jogosítványait jelentősen sértené, gyakorlatilag lehetetlenné tenné. A kohézió és a közös mezőgazdasági politika összeolvasztásával - és még ehhez hozzácsatolva a belügyi alapokat - egy egységes terv elkészítését irányozza elő, és ennek az egységes tervnek a végrehajtásához bizonyos politikai előfeltételeket is köt a jelenleg is működő RRF finanszírozási forma mintájára. A versenyképességre szánt erőforrásokat jelentősen megnövelné, ez újra fókuszba helyezi a központi kezelésű alapokhoz való hozzáférésnek a kérdését. A mi régióink ezekhez az alapokhoz nagyon kis arányban fér hozzá, ezen nyilván változtatni kell, és szerintem elérkezett a pillanat, hogy ezt az asztalra tegyük.

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy a Kohéziós Alap és a KAP összes előirányzata vagy együttes előirányzata - a Bizottság elképzelései szerint - legalább 20 százalékkal csökkenne, mindezt egy olyan programmal összekapcsolva, ami egyébként a versenyképesség érdekében az egységes belső piac további mélyítését célozza. Az európai integráció történetében mindeddig az volt a helyzet, hogy valahányszor mélyítettük a belső piacot, azt mindig a kohéziós politika erősítése kísérte. Ez a belső piaci érme egyik oldala és a másik oldala. A kohéziós politikát mi nem szolidaritási hozzájárulásnak tekintjük, hanem a belső piac rendeltetésszerű működését lehetővé tevő eszköznek. Tehát először fordulna elő az Európai Unió történetében az, hogy a belső piac mélyítése nem a kohéziós politika erősítésével, hanem annak gyengítésével, gyakorlatilag felszámolásával járna együtt.

Magyarország ellenzi a Bizottság által bevezetni javasolt új kondicionalitási rendszert is, ami tovább erősítené a politikai és ideológiai jellegű nyomásgyakorlást az uniós forrásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban.

Ugyancsak felhívnam a figyelmet arra, hogy - ahogy említettem - az adósságszolgálat a Next Gen EU program tekintetében legalább az EU-s költségvetés 10 százalékát tenné ki, ami olyan hangokat eredményezett, hogy az Európai Uniónak esetleg egy állandó hitelfelvételi programot kellene indítania, és az uniós költségvetést ezzel finanszíroznia. A magyar kormány az álláspontja ezzel ellentétes, tekintettel az Országgyűlés ezzel kapcsolatban megfogalmazott álláspontjára is, amit a magyar kormány magára nézve irányadónak tekint.

A bevételi részt is alapvetően át akarja alakítani a Bizottság, például az uniós vámok beszedése során költségekre visszatartható 25 százalékot 10 százalékra csökkentené, ami nyilvánvalóan elfogadhatatlan, különösen arra tekintettel, hogy a

CBAM, illetve egyéb intézkedések a tagállami vámhatóságokra még fokozottabb terhet rónak, nem pedig kevesebbet.

Az új saját források, amelyeket a Bizottság javasol, ideértve például egy vállalkozóiadó-alapú forrást is, számunkra elfogadhatatlanok, mert jórészt már létező tagállami bevételeket csatornáznak át az uniós költségvetésbe, másrészt pedig regresszívek, ami azt jelenti, hogy a kevésbé fejlett és kisebb méretű tagállamokat arányaiban súlyosabban érintik. Tehát számunkra a GNI-alapú egyenlegező tételnél ezek rosszabb megoldások, és mindaddig, amíg ezek a megoldások az egyenlegező tételnél rosszabbak, addig ezeket nem fogjuk elfogadni.

A visszatérítések rendszerével kapcsolatban döntés született 2020-ban, hogy azok 2027-ben kivezetésre kerülnek. Mi nem látunk okot arra, hogy ezt a döntést megváltoztassuk. A nettó befizető tagállamok közül azok, amelyek ilyen visszatérítésben részesülnek, ezt már az asztalra tették, és ezt a törekvést a dán elnökség is támogatta. Mi úgy gondoljuk, hogy ez nem indokolt.

Ha megengedik, néhány szót még szólnék a migrációról is, arra tekintettel, hogy a migrációs paktum alkalmazása, végrehajtása 2026 júniusától formálisan is megkezdődik, és az Európai Bizottság ennek az előkészítésén gőzerővel dolgozik. 2026 januárjában elfogadta a hosszútávú migrációs stratégiát, amely a tagállamok számára lebontja azokat a kötelezettségeket, amelyeket a Bizottság a migrációs paktum végrehajtása során elvár.

Ezek a kötelezettségek - csak hogy Magyarország szempontjából bemutassam - a Bizottság értelmezésében azt jelentik, hogy 2027-re Magyarországnak olyan rendszert kellene kiépíteni, amely alkalmas évente legalább 23 ezer kérelem elbírálására. Ahhoz, hogy Magyarország évente 23 ezer kérelmet el tudjon bírálni, olyan határmenti kapacitás kiépítése szükséges, ami egyidőben körülbelül tízezer fő befogadására alkalmas. Magyarra lefordítva: ez a tízezer fős kapacitás azt jelenti, hogy egy tízezer fős migránstábornak kellene határmenti kapacitásként kiépítenünk 2027-re. Emellett a Bizottság szolidaritási hozzájárulásként azt várja, hogy a migrációs válsághelyzettel szembesülő tagállamoktól - ez Spanyolországot, Olaszországot, Görögországot és Ciprust jelenti - Magyarország ezenfelül menedékkérőket vegyen át, és az ő eljárásukat folytassa le.

Azt csak jelzem, hogy a kapacitás tekintetében Magyarország a második helyen áll a bizottsági listán Olaszországot követően, ugyanakkor azt mondja a Bizottság, hogy Magyarországon sem migrációs válsághelyzet, sem annak a veszélye nem fenyeget - annak ellenére, hogy Olaszország után a második legnagyobb ilyen kapacitást kellene kiépítenünk Európában, ez a veszély szemmel láthatóan nem fenyeget -, és ezért leszünk arra kötelezettek, hogy más uniós tagállamoktól is vegyünk át menedékkérőt. A magyar kormány álláspontja a migrációs paktummal kapcsolatban továbbra is elutasító, azt nem fogadjuk el és nem hajtjuk végre. Az Európai Unió Bírósága ezért Magyarországot elmarasztalta, és Magyarország 200 millió eurónyi összegű, illetve napi egymillió eurós bírságot köteles ezért fizetni. Magyarország a bíróságnak az erre vonatkozó ítéletét 2025 decemberében megtámadta; ennek a keresetnek az elbírálása jelenleg is zajlik. Zárójelben jegyzem meg, hogy a migrációs szabályozási rendszerrel kapcsolatos komoly ellenérzések nemcsak az Európai Unióban, hanem az Európai Tanácsban is látszanak. Olaszország és Dánia vezetésével 2025 májusában kilenc tagállam a vonatkozó nemzetközi szabályozási rendszer, a Genfi Egyezmény és az Emberi Jogok Európai Egyezményének felülvizsgálatát, illetve a bírói fórumok joggyakorlatának a valódi kihívásokhoz és a modern korhoz való igazítását követelte. Ebben a kilencekben Magyarország is részt vesz, és együttműködünk több tagállammal azért, hogy ne csak az uniós jog, hanem az uniós jog által gyakran hivatkozott egyéb

nemzetközi szabályok is a modern kor követelményeinek megfelelően kerüljenek alkalmazásra; ha ez nem lehetséges, akkor azokat felülvizsgáljuk.

Ha már a felülvizsgálatnál tartunk, szeretném jelezni, hogy a kormány elrendelte az Európai Unió hatásköreinek általános felülvizsgálatát meghatározott súlyponti területeken, ideértve a gazdaságpolitikát, az energiapolitikát, a migrációt, a jogállamisági kérdéseket, illetve az oktatás, kultúra és családpolitika kérdését. Ennek a felülvizsgálatnak az a célja, hogy azonosítsuk azokat a területeket és azokat a módokat, ahogy az Európai Unió lopakodó hatáskörbővítést hajt végre; nézzük meg, hogy ezeken a területeken a hatáskörök eloszlása a tagállamok és az Európai Unió között optimális-e; illetve vizsgáljuk meg, hogy a lopakodó hatáskörbővítést elvileg megakadályozni hivatott uniós fékek és ellensúlyok miért nem működnek a gyakorlatban, és milyen fékekre és ellensúlyokra lenne szükség ahhoz, hogy ez a gyakorlatban is megvalósuljon.

Az európai uniós kitekintést összegezve azt tudom a tisztelt bizottságnak mondani, hogy az Európai Unió egyrészt gazdasági növekedési válsággal küzd, másrészt olyan geopolitikai vákuumba kormányozta magát, ahol egyre inkább globális szövetségesek nélkül kellene az érdekeit érvényesíteni. Emellett pedig nagyon komoly identitás- és küldetésválsággal küzd, ugyanis egyre kevésbé hajlandó vagy képes az alapvető célját és küldetését megvalósítani, ami az európai civilizáció védelme és átmentése a XXI. századba.

Az Európai Unióban változásra van szükség. A magyar kormánynak meggyőződése, hogy Magyarország és Európa jól felfogott érdeke, hogy ezen a változáson dolgozzunk az európai intézményekkel együttműködve, és ha szükséges, akkor velük szemben is. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelettel köszöntöm Győri Enikő európai parlamenti képviselőt. Képviselőtársaimat illeti a szó. Kérem, hogy jelezzék a géppel ilyen típusú igényüket. *(Jelzésre:)* Hollik István alelnök úrnak adok először szót.

Kérdések, hozzászólások

HOLLIK ISTVÁN (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Köszönjük szépen, miniszter úr, a beszámolót. Én Ukrajna EU-csatlakozásával kapcsolatban szeretnék kérdezni, azért is, mert miniszter úr azt világossá tette - és azt gondolom, hogy aki a nyilvánosságot figyeli, az is világosan láthatja -, hogy mi a brüsszeli szándék: az, hogy nagyjából 300 nap múlva Ukrajna az Európai Unió tagja legyen, ezért azt gondolom, hogy az áprilisi választásnak is ez az egyik legfontosabb tétje.

Az lenne a kérdésem, miniszter úr, hogy azt tudjuk, mi a brüsszeli szándék, viszont azt nem tudjuk pontosan, hogy a magyar emberek mindennapi életére, Magyarország gazdaságára és biztonsági helyzetére milyen hatással lenne Ukrajna esetleges csatlakozása. Mindez azért fontos, mert az ellenzék megpróbálja a saját pozícióját ezzel kapcsolatban elhallgatni annak a tükrében, hogy ha bevallanák azt, hogy mire készülnek, akkor megbuknának. Ugyanakkor a POLITICO múlt héten Ukrajna EU-csatlakozásával kapcsolatban készített egy hosszú cikket, amelyben tulajdonképpen lebuktatta a TISZA Pártot, hiszen világossá tették, hogy egyetlen akadály van ma Ukrajna 2027-es csatlakozásának, ez pedig Magyarország nemzeti kormánya. De ez azt is jelenti, hogy ha ez az akadály elhárulna, akkor Ukrajna tag lehetne, azaz ők azzal számolnak, mindenki azzal számol, hogy egy brüsszeli elit-TISZA-paktum már megkötött, amelynek értelmében a TISZA hozzájárulna Ukrajna csatlakozásához. És mivel ezt el akarják titkolni, azt is el akarja titkolni a TISZA, hogy ez milyen hatással lenne Magyarországra.

Azért azt is hozzá kell tennünk mindehhez, hogy az Európai Unió még soha nem volt annyira politikailag megosztott és gazdaságilag gyenge egy tag felvétele előtt, mint most. Soha nem vett fel még az Európai Unió története során egy olyan országot, amely háborúban áll; soha nem volt ilyen gyors a csatlakozás, mint Ukrajna esetében ez lenne; és soha nem volt még gazdasági értelemben ennyire elmaradott egy csatlakozó ország, mint Ukrajna, hiszen Ukrajna az EU átlagos fejlettségének 25-30 százalékán áll. Mindezt figyelembe véve még egyszer az lenne a kérdésem, miniszter úr, hogy milyen következményei lennének egy ukrán csatlakozásnak, és milyen hatással járna ez a magyar emberek életére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Barkóczy Balázs alelnök úr, parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Köszöntöm én is a miniszter urat és államtitkár urakat. Két kérdésem lenne a miniszter úrhoz, és azt már az elején el szeretném mondani, hogy 11-kor kezdődik egy avatás a választókerületemben, amin részt kell vennem, úgyhogy ha nem tudom megvárni a választ, azt, kérem, ne tekintse tiszteletlenségnek.

Az első kérdést tulajdonképpen már feltettem önnek. Amikor legutóbb itt járt, akkor a válaszkörben megpróbálta elmismásolni a választ, aztán második rákérdezésre felolvasott egy előre megírt kommunikációs panelt, úgyhogy újra szeretném kérdezni, nyilvánvalóan a brüsszeli kémügyről szólva, és arról, hogy európai és magyar oknyomozó újságírók írtak arról, hogy diplomataik fedésével működött Magyarország EU-képviselétén egy ilyen hírszerző, úgy is mondhatnánk, hogy kém szervezet. Tehát a magyar állandó képviselőnél hírszerzők működtek diplomáciai fedés alatt, és ők Brüsszelben nem egy külső ellenség, hanem egy tagállam részéről kémkedtek, jelesül Magyarország részéről, és megpróbáltak emellett hivatali dolgozókat beszervezni, nem nyilvános dokumentumokat szerezni, befolyásolni a bizottsági anyagokat a magyar érdekek javára. Megemlítették ezek az oknyomozó újságírók és ezek a külföldi és magyar hírportálok, hogy ebben Várhelyi Olivér, az akkori uniós biztos is érintett lehetett.

Tehát szeretném megkérdezni miniszter úrtól - és őszintén remélem, hogy most nyíltan fog válaszolni -, hogy tudtak-e arról, a kormánynak tudomása volt-e arról, hogy a magyar állandó képviselőnél hírszerzők működnek diplomáciai fedés alatt; ha tudtak erről, akkor ki tudhatott még erről, nemcsak a magyar állandó képviselőnél, és nemcsak a kormányhoz közeli körökben, hanem tágabb körben; kik az érintettek; kik azok, akiket meg tudna nevezni név szerint, hogy ebbe a kémbotrányba belekeveredtek. Jó lenne a neveket is hallani, tisztelt miniszter úr. Ha meg tudja őket nevezni, akkor számíthatnak-e valami retorzióra? Illetve nyilvánvalóan ehhez kapcsolódik a kérdés, hogy ezzel a botrányval kapcsolatban folyt-e a kormány részéről vizsgálat, és ha folyt, akkor milyen eredménnyel.

Mi volt az akkori uniós biztosnak, Várhelyi Olivérnek a szerepe ebben a kémbotrányban? Illetve mi a biztosíték arra, hogy a jövőben nem kerül sor egy olyan helyzetre, amit ezek a cikkek kémkedésnek neveznek? Vagyis mit tesznek annak megakadályozására, hogy ez ne forduljon elő? És az is fontos, arra is szeretném, hogyha a miniszter úr válaszolna, hogy felmerült-e annak a gyanúja, hogy itt, a magyar állandó képviselőten, diplomáciai fedés alatt dolgozó hírszerzők nemcsak Magyarországnak, hanem esetleg egy EU-n kívüli harmadik félnek is kémkedhettek. Tehát ez volt az első kérdésem.

A második szintén nem szerepelt a miniszter úr beszámolójában, de érdekelné a válasza. A múlt hétvégén a Bíróság két nagyon fontos ügyben is kapott főtanácsnoki véleményt, ami nem az ítélet, de a legtöbb esetben a bíróság ezek alapján dönt. Itt az

Európai Bíróság horvát főtanácsnoka szerint a Bizottság '23 végén jogellenesen nyitotta meg az Orbán-kormány előtt a strukturális források felét, tehát ezt a mintegy 10 milliárd eurót, és a főtanácsnok arra hivatkozott, hogy az igazságügyi reform, amit civil szervezetek és mi is kritizáltunk, sőt a Demokratikus Koalíció országgyűlési frakciója nem is szavazta meg annak idején, tulajdonképpen nem elégséges, a reform a gyakorlatban eddig nem bizonyított.

A főtanácsnoki vélemény a Demokratikus Koalíció álláspontját erősíti. A főtanácsnok szerint a Bizottság nem várta meg, amíg a reform a gyakorlatban bizonyít, és fennáll annak a veszélye, hogy ha a Bíróság a főtanácsnoki vélemény alapján dönt, akkor a Bizottságnak újra blokkolnia kell lényegében a mezőgazdasági forrásokon kívül az összes EU-s forrást Magyarország felé. Tehát nekem az lenne a kérdésem, miniszter úr, hogy mit fognak csinálni, ha az európai uniós pénzek teljesen elapadnak.

Egy ilyen ítélet nyilván felvetheti azt is, hogy vissza kell adnunk azokat az EU-s pénzeket, amelyeket az elmúlt másfél évben Brüsszelből lehívtunk, ez pedig sok száz milliárd forint. Pontosan mennyi pénzről van szó? - szeretném, ha erre válaszolna. És ezt miből fogjuk pótolni? És mivel ugye nem lehet megtagadni a visszafizetést, merthogy ezt az Európai Unió nyilvánvalóan levonja azokból a forrásokból, amiket egyébként kapnánk, például gazdáknak járó támogatásokból, hogy fogja ezt a kormány pótolni, és miből fogja ezt a kormány pótolni? Tehát ezt szeretném kérdezni a miniszter úrtól.

Hollik képviselőtársam kérdésére csak egy félmondat, hogy ellenzékről beszélt. Hollik képviselőtársam a jobboldali ellenzékről beszélt, amely valóban mismásol Ukrajna európai uniós csatlakozásának az ügyében. Ez a jobboldali ellenzék egyébként az önök pártjából nőtt ki, ezt azért szeretném jelezni. Tehát most a cserepaddal vitatkozik éppen Hollik képviselőtársam és a fideszes, KDNP-s képviselők.

A baloldali ellenzéknek, amit a Demokratikus Koalíció képvisel, eddig is nagyon egyértelmű volt az álláspontja: ha a koppenhágai kritériumokat teljesíti Ukrajna, tehát azokat a kritériumokat, amelyeket Magyarországnak is kellett annak idején, akkor a Demokratikus Koalíció - ilyen feltételek mellett, hangsúlyozom - támogatja Ukrajna uniós csatlakozását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Riz Gábor képviselő úr.

RIZ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Három tételt szeretnék kérdésként felvetni. Az egyik: a miniszter úr expozéjában fajsúlyosan szerepelt az európai ETS1, ETS2 szén-dioxid-kvóta kérdése. Én Ózdról jöttem, Ózdon működik Magyarország egyetlen olyan acélműve, amely német tulajdonban, illetve most már részben magyar tulajdonban is van, és kulcskérdés számára, hiszen egy energiaigényes ágazatról beszélek, hogy mi történik a jövőben a kvótakereskedelem terén. A kérdésem az, hogy ki lehet-e iktatni a kvótakereskedőket, akik jelen pillanatban pusztán azzal bizniszelnék, hogy adják s veszik a nagyfogyasztók közötti kvótát megtakarítás tekintetében.

Jól látható ezen a területen az, hogy az Európai Unió politikája korántsem - hogy finom legyek - kifinomult, hiszen Európa versenyképességét kockáztatják azzal, hogyha többek között az autóiparban is bevezetik a belsőégésű motorok azt a fajta, 2035-re tervezett kivezetését, amiről tudjuk, hogy most már időben odébb van, de a villamos vagy elektromos, tisztán elektromos hajtású gépjárművek esetén is jól láthatóan drasztikusan csökkent az eladások száma az elmúlt időszakban. Tehát át kellene értékelni Európának az autógyártáshoz, a gépjárműgyártáshoz mint az egyik húzóágazathoz fűződő ETS1-, ETS2-viszonyt, hiszen részben a lakosságot fogja terhelni majd az ETS2, amely kivetett adóként működik, elsősorban az Európai Bizottság

jövőbeni elképzelései szerint. Tehát várható - hogy is mondjam -, hogy átalakul az ETS1-, ETS2-rendszernek a szerkezete.

A másik kulcskérdés, az elmúlt napok egyik legfontosabb híre az volt, hogy orosz támadás érte az orosz olajat szállító vezetéket, amely számomra egy kicsit antagonizmus, hogy megtámadom azt a vezetéket, amelyet egyébként arra használok, hogy a saját olajamat el tudjam adni Magyarország, illetve Szlovákia felé, hiszen ezt mi használjuk fel jellemzően hajtóanyagként a két finomítónkban - ezt majd nyilván a hozzáértő emberek ki fogják deríteni. Az viszont fontos, hogy Magyarországot el kell látni, ezért az Adria felől érkezik az az orosz olaj, amely, tudjuk jól, hogy részben korlátozott keresztmetszet. A kérdés az, hogy a jövőben el tudja-e látni ez a vezeték Magyarország és Szlovákia igényét finomítói tekintetben. Kettő pedig: az ukránok akkora erkölcsi alapot formálnak, hogy fegyverként használják Magyarországot ellen ezt a fajta direkt korlátozást, akkor, amikor viszont Ukrajna irányában Magyarország exportja időnként eléri a 40 százalékot a teljes ukrán energiafelhasználás tekintetében.

A harmadik és egyben utolsó gondolatom, amit szeretnék kérdésként is fölvetni, hogy én azzal a megbízással dolgozom most már évek óta, hogy a magyarországi szén hogyan hasznosítható klasszikus, illetve technológiai szempontból pedig egy tisztább formában. Az Európai Unió 2050-re teljes egészében dekarbonizálni kívánja a kontinentet, kivezetni minden olyan fosszilis energiahordozót, amely e tekintetben akár energia előállítására, akár pedig egyéb vonatkozásban szóba jöhet.

Tudom, hogy a fejlesztések és a technológiai novumok kapcsán az Uniónak több olyan projektje, sőt olyan programja is van, amely igyekszik a jövőben olyan környezetbarát technológiákat hadrendbe állítani, amelyek részben a hagyományos lehetőségeket bővítik, gondolok a szénre, amely Európa tekintetében - lásd Németország és Hollandia, ahol növekszik a szén felhasználása - de még mennyire. Van-e egyfajta lazítás? Vagy pedig tudatosan ki fogjuk vezetni 2050-re ezt a nagyon fontos energiahordozót, annak ismeretében is, hogy a szén anyagában történő hasznosítása, amely egyben hajtóanyag, kenőanyag, a gázzal megegyező paraméterekkel rendelkező szintézisgáz előállítására is alkalmas, ezeket figyelmen kívül hagyjuk. Tehát ad-e fejlesztési forrást, lehetőséget, beépíti-e a maga programjába a jövőben, vagy pedig hagyományosan el fog zárkózni ettől a lehetőségtől?

Kiegészítésként szeretném elmondani, hogy közben vagyunk ennyire konzekvensek a szén-dioxid-kvóta tekintetében, miközben a globális kibocsátásnál az USA 13 százalékkal bír, Kína 32 százalékkal, a mi kontinensünk pedig csökkenő arányban a 6 százalékot sem éri már el a globális szén-dioxid-kibocsátás tekintetében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hörcsik Richárd képviselő úrnak adom át a szót.

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Először is szeretném megköszönni miniszter úrnak az expozéját, amiben egy nagyon reális képet festett vagy rajzolt az Európai Unió jelenlegi állapotáról. Visszatekintve csak a magyarországi rendszerváltoztatás 35. évére, ebből a pozícióból én azt is mondhatnám, hogy hát idáig jutott az Európai Unió.

Jómagam az európai integráció helyzetét ebben a bizottságban is több mint három évtizede követem, és azt látom, hogy mintha manapság a józanság és a racionalitás köddé vált volna az európai politikában. Sok területen látjuk ezt, a legegyszerűbb, ha például megnézzük a bővítést. Nem tudom, hogy közülünk ki emlékszik még a thesszaloniki csúcsra, amikor is 23 éve kijelölték a Nyugat-Balkán európai helyét. 23 éve közelednek tehát, és most azt látjuk a Nyugat-Balkánnal kapcsolatban, hogy talán Montenegró és Albánia tényleg előrehaladni látszik.

Aztán itt van Ukrajna, a keleti partnereknek a csatlakozási ambíciója nagyon nagy. Tudjuk azt, hogy a helyzetük nem egyszerű. De függetlenül attól, hogy keleti vagy nyugati bővítés, a szabályoknak és a feltételeknek mindenütt meg kell felelni, keleten és nyugaton egyaránt. Bizony, nekünk egy bő évtized kellett ahhoz, hogy dűlőre jussunk az Unióval, és visszaemlékezve 23 évvel ezelőttre, akkor a tíz tagjelöltnek keményen meg kellett tanulnia, hogy mit jelent az egyhangúság elve. Arra kérem a kormányt, tegyen meg mindent, hogy a bővítés terén az eljárás kvázi ne híguljon fel. Ideje ismét, hogy elővegyük a koppenhágai kritériumokat, vagy egyáltalán szüntessük meg, hogy komolyan szó essék erről, hogy milyen feltételekkel lehet csatlakozni az Európai Unióhoz, különben végképp hitelét veszíti az Európai Unió.

Másfelől a bővítési problémák egy másik kérdésre is ráirányítják a figyelmünket. Jól tudjuk, sokszor szót ejtettünk arról, hogy mit jelent az egyenlő elbánásnak az elve, ami az utóbbi években egy sajátos értelmezést kapott. Olyan érzésem kezd támadni, hogy nem egy-egy tagállami intézkedés kap bírálatot konkrétan, hanem csak egyes kormányok intézkedései. Azt látjuk, hogy hazánkat több mint egy évtizede nagytűvel vizsgálják és példátlanul büntetgetik, újabb eljárással próbálják még azt a forrást is elvenni, amit kiharcoltunk magunknak, eközben pedig más tagállamokkal csendben ellevelezgetnek. Miniszter úr, merre tart az Unió?

A másik dolog, ami minden eddigi józanságot és racionalitást nélkülöz, magának az Európai Bizottságnak a viselkedése. Tudjuk azt, hogy az alapokmány szerint mi lenne a feladata a Bizottságnak, ehelyett egy politikai bizottság szerepét vállalta föl és csinálja, már ezt láttuk a Barroso-bizottság esetében is.

A másik dolog: a tagállamok egymáshoz való viszonya is bizony megváltozott ebben a tekintetben. Összességében tehát a lisszaboni szerződést kicselezik, és leginkább az Európai Bizottság lopakodó törvényalkotásában lehet ezt megfigyelni, amit számtalanszor tárgyaltunk az Országgyűlésben is. Igen, a jogállamiság sajátos, kvázi liberális értelmezésével, mint egy furkósbottal nyüstölik, támadják például Magyarországot. Hogy csak egyetlenegy legutóbbi példát említsek: az új holland kormány programja kifejezetten rögzíti az uniós források hazánktól való megvonásának a célját - holland barátaink -, illetve külön kitér arra, hogy megszüntetné a szerződésekben rögzített egyhangúsági követelményt a kül- és biztonságpolitika területén. Megjegyzem, hogy ehhez a célhoz viszont, ha már valóban a jogállamiságról beszélünk vagy lehet beszélni az Európai Unióban, akkor bocsánat, össze kéne hívni az Európai Konventet, és módosítani kéne a lisszaboni szerződést, amitől meg félnek, mint ördög a tömjénfüsttől, mert ha egyszer - Angela Merkel mondta - kiengedjük a palackból a szellemet, akkor bármi előfordulhat az Unió jövőjével kapcsolatban. És ehelyett mit látunk? Más eszközökhöz nyúlunk, azt is mondhatnám, ez már non plus ultra, az alapító atyák, csak hogy ne menjünk olyan messzire, csak a lisszaboni szerződés ma már nem élő alkotói is forognak a sírjukban.

Miniszter úr, hogyan értékeli, hogy például egy kormányzat ilyen mértékben beavatkozhat egy másik uniós tagország, illetve egy NATO-szövetséges belügyeibe a jogállamisági értékek sérelmére hivatkozva, miközben éppen saját maga tesz javaslatot a szerződés áthágására? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselőtársamnak. Kedves Bizottság! Miniszter Úr! Képviselőtársunk öt cikluson átívelően, 15 éven keresztül vezette ezt a bizottságot, és csak arra szeretném felhívni a figyelmüket, hogy talán nem véletlen az az elszólás, amit magyar szempontból, azt gondolom, megértünk, hogy miért így használt: azt mondta, hogy egyenlő elbánás elve. Én valahogy egyenlő bánásmód elvének tanultam ezt valamikor fiatalkoromban, de magyar szempontból valóban talán úgy tűnik, hogy egyenlő elbánás elve, tehát hogy hogy kell Magyarországgal elbánni.

Még mielőtt Győri Enikőnek megadnám a szót, azt hiszem, úgy kell, hogy a bizottságnak a tagjai teszik fel először a kérdést, és azt követően tudom megadni, úgyszólván én is rövid kérdést szeretnék feltenni.

Elhangzott a miniszter úrnak az exorzéjában is, hogy a ciprusi elnökség azt tervezi, hogy az MFF keretszámaival a NegoBoxot ismerteti, ugyanakkor az is elhangzott, hogy vannak olyan határdátumok Ukrajnáának a csatlakozásával kapcsolatosan, hogy 2027. Tehát most ebben a NegoBoxban azzal tervezünk, hogy Ukrajna már tag lesz, vagy azzal tervezünk, hogy nem lesz tag? Tehát ez egy olyan kérdés, amit nem nagyon lehet szőnyeg alá söpörni, hiszen itt Hollik alelnök úr is elmondta, hogy ha Ukrajnáának a fejlettségi szintjét tekintjük, akkor, mondjuk, a felzárkóztatási alapokkal mi lesz? Vagy ha egy kicsit kinyitjuk, a Mercosur-megállapodásról beszéltünk, de ha a mezőgazdaságnak a méretét tekintjük és összehasonlítjuk az európai össz-mezőgazdaságterülettel, akkor az teljes mértékben átírja a hétéves pénzügyi keretet.

És ha már Ukrajna csatlakozását érintettem, akkor az is egy érdekes kérdés lehet, hogy ugye a vétójogunk vagy az egyhangúság elvének a fellazítása mindig ezzel kapcsolatosan kerül szóba. Itt talán a legszemléletesebb a német kancellárnak a mondata, hogy a magyar választásokat követően erre megoldást kell majd találni. De ugyanakkor az hogyan várható el Magyarországtól, hogy az első klaszterben szereplő kisebbségi jogokkal kapcsolatosan abban a helyzetben, amiben 2017 óta a magyar nemzeti kisebbség van Kárpátalján, ne éljen a vétójogával? Tehát itt nemcsak azok az átstrukturált kérdések, amiket képviselőtársaim is felvetnek, hanem egy nagyon egyszerű kérdés, ami szerintem magyar embertől nem várható el, hogy beleegyezzen abba, hogy akár az első klaszter is megnyílhasson. Győri Enikő, parancsoljon!

GYŐRI ENIKŐ európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Örülök, hogy itthon lehetek, ezek a képviselői hetek arra jók, hogy eljöhethünk olyan ülésekre, ahova egyébként az európai parlamenti napirend nem tenné lehetővé, hogy eljussunk.

Nagyon köszönöm én is a miniszter úrnak ezt az átfogó ismertetést. Én is valami olyasmivel akartam kezdeni, mint Hörcsik képviselő úr, csak máshogy akartam fogalmazni, hogy egy elszabadult világban élünk teljesen egyértelműen, ahol már politikusok és intézmények is minden eddigi megszokott keretet felrúgva viselkednek, ami szerintem egy nagyon veszélyes világot hoz létre. Ebben kell eligazodni - nagyon nehéz. Ráadásul ez a világ tele van rosszindulattal is, úgyszólván valóban már a talpon maradás is egy komoly kihívás.

Én három kérdéskörhöz szeretnék hozzászólni, illetve a miniszter úr véleményét kérdezni. Nekem van egy európai parlamenti nézetem, hogy onnan hogyan látom ezeket a kérdéseket, és köszönöm, ha megtudhatom, hogy esetleg az Európai Tanácsban ez hogy néz ki. Az első a számok az ukrainai számok, itt elég konkrét számokat hallottunk. Én hozzá szoktam tenni még két összehasonlítást. Az egyik, hogy ha összeadjuk azt, amit Ukrajnára már elköltött az Európai Unió, ez durván 200 milliárd, és a 90 milliárdos - decemberben és most már szentesített - hitelt, illetve hozzáadjuk az Ukrajna-jóléti tervet, amit miniszter úr is említett, az 800 plusz 700 ezer milliárd, ott vagyunk, mint a következő többéves pénzügyi keret teljes összege, közel kétezer milliárd eurónál.

A Tanácsban a nagyságrendek, hogy mennyit költünk... - tehát annyit akarunk vagy költünk Ukrajnára és a háborúra, mint amennyiből az Európai Unió hét éven át, 2028-tól kezdve gazdálkodni szeretne. Ennek az Ukrajna-jóléti tervnek az egyik komponense az a 800 milliárd, amiből az ukrán államot működtetni kellene, az pont annyi, mint amiből Mario Draghi azt mondta, hogy ekkora beruházási hiány van

Európában ahhoz, hogy az Európai Unió versenyképes lehessen, ezt az összeget kellene odaadni. Tehát itt egyenlőségjelek vannak az összegek között. Tehát valaki a Tanácsban - legalább a folyosón - beszél arról, hogy ezt mégis honnan? - merthogy hitelből, ezt már tudjuk. De az én unokáim is fizetni fogják, már a Helyreállítási Alapot is, ugye, aminek fizetjük a törlesztőrészletét, de, ugye, nem adják nekünk oda. Tehát ezek egyáltalán elhangoznak?

És akkor ebből következik a második, a versenyképességi téma, hogy mindig budapesti nyilatkozat, a mostani „egy piac, egy Európa”. Nincs új diagnózis, és én még új receptet se nagyon látok. Ugye, a receptnek egy részével mi egyetértettünk anno, amit Draghi elnök úr kitalált, egy részével nem. Például azt, hogy hitelből csináljunk mindent, mondjuk én személyesen sem nagyon tudnám vagy nehezen tudnám támogatni. De hát azért azt látom, hogy két apró elemet elfelejtünk megemlíteni, amikor a versenyképességről és a gazdasági helyzetről beszélünk: azt, hogy háború van, ennek a terhét, hogy Ukrajnát működtetjük meg a háborús állapotot. Tehát tulajdonképpen sajnos ahelyett, hogy minden erőnkkel arra koncentrálnánk, hogy ennek véget vessünk, ezt az állapotot fenntartjuk. Na most, nem lehet úgy versenyképességről beszélni, hogy két - és az előbbi számokból kiderül - ilyen nagyságrendű ügrről nem veszünk tudomást.

Árnyék-jelentéstevője vagyok az európai szemeszterről most készülő parlamenti határozatnak, és ezeket a kérdéseket nem sikerül betenni a jelentésbe. Tehát amikor egy makrogazdasági körképet csinálunk az Európai Unióról, akkor erről a kettőről, amelyek csak számok, tehát nem feltétlenül kell ezt most szeretni vagy nem szeretni. Tény, a hiteltörlesztés, amit a miniszter úr említett, az tény. Azok nem olyanok, hogy most szeretem vagy nem szeretem, foglalkozok vele, vagy nem. Van – és nem vesznek róla tudomást. Tehát ez a szemellenzősség, isten bocsássa meg nekem, az Európai Parlamentben megengedhető. Na de kormányok esetében?

És akkor nem tudok nem feltételezni egy olyat, hogy ugye van Németországnak egy komoly 1 milliárd eurós gazdasági terve, ami 500 milliós infrastruktúra és 500 milliós hadi fejlesztés. Tehát most ráálltunk erre a hadigazdasági pályára. Akkor most már minden maradjon így, mert ettől fog felpörögni az európai gazdaság? Vagy ez egy nagyon durva gondolat kísérlet a részemről?

És akkor a harmadik itt az egyes uniós szervek működése és átpolitizáltsága, mert soha ilyen nem volt. Erre mondom én, hogy nagyon veszélyes, mert ha már a szerződéseket keretként sem kezeljük, mert amíg a POLITICO mereng a bővítésről, addig engem különösebben nem zavarja. De nem láttam cáfolatot a Bizottság részéről, hogy a POLITICO azt írja, újságíró, szabadság, hajrá, a Bizottság az meg majd csinálja azt, ami a dolga, betartja a szerződéseket és végzi a feladatait. Semmi illet nem láttam. Tehát most, hogy a Bizottság a POLITICO-n keresztül kommunikál az uniós polgárokkal, ez egy érdekes megközelítés - nem láttam ennek szerződéses alapját.

Tehát több szereplő enged meg magának olyat, amit azért a legrosszabb álmaimban sem gondoltam. Ha arra gondolok, hogy Marta Kos uniós biztos nekünk egy írásbeli kérdésre válaszolhatja azt, hogy igaz, igaz, ami egyébként szerintem a magyar diplomácia egyik legnagyobb sikere volt az elmúlt években, hogy beleírtuk a tárgyalási keretbe, hogy a kárpátaljai kisebbség helyzetét, jogait vissza kell állítani, tehát az egy tárgyalásindítási feltétel, az egy óriási siker volt, azt válaszolta nekünk a biztos asszony, hogy hát majd tárgyalunk, aztán majd a tárgyalások során elintézzük, csak ehhez az kell először... - tehát ő megfordítja a történetet, pedig az egy elfogadott, tanácsi szinten egyhangúsággal szentesített történet volt, ha jól emlékszem - a miniszter úr majd kijavít - '24 júniusában. Hogy lehet ezeken felülemelkedni?

És a 7. cikkely, a POLITICO megírta, hogy ha majd mégse jól választanak a magyarok, akkor nem baj, mert ott a 7. cikkely. Tehát akkor ezzel egyértelműen ki van

mondva, hogy a 7. cikkely mindenről szól, csak a jogállamiságról nem, mert az egy politikai fegyver, amivel revolvertezni lehet. Most tudjuk, hogy ez van, tehát most már nincs új a nap alatt. Na de azért valaki, a felelősen gondolkodó kormányok - hadd merjem azt hinni, hogy még vannak ilyenek - nem gondolják, hogy ez így hova vezet? Tehát hogy nem ezzel verjük-e szét az Európai Uniót, hogy ezeket megengedhetjük?

Hogy az Európai Bizottság - és ez az utolsó gondolatom, csak ehhez a témakörhöz - részéről le lehet írni indoklásként ebben az elhíresült, utóbb vélemény indoklásában, hogy azért, mert a Bizottság csak törvényjavaslatokra, megállapodás alapján adja oda ezt a pénzt. Miért nem várta meg, míg minden egyes jogszabály hatályba lép, elkezd működni, és megnézzük, hogy tényleg jól működik-e? Rendben van, bejött a Tusk-kormány, másnap letettek egy sajtópapírt az asztalra, hogy ők ezeket fogják megcsinálni, és azt mondta a Bizottság, hogy jó, és odaadta nekik a pénzt. Most ezt meg kéne támadni a Bíróságon? Tehát mostantól a Bizottság és a tagállamok úgy intézzék az egymás közti tárgyalásokat, hogy majd bevonjuk a Bíróságot, és ők ezt eldöntik, hogy most a Bizottság meg egy tagállam jól tárgyal? Tehát hova jutunk? És mások, más tagállamok nem veszik észre, hogy ebből mi lesz? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Válaszadásra megadom a szót.

Dr. Bóka János válaszai

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a kérdéseket, igyekszem röviden és strukturáltan válaszolni.

Hollik alelnök úr kérdésére azt tudom válaszolni, hogy az európai intézmények részéről nincsen érdemi vizsgálata annak, hogy Ukrajna uniós tagsága milyen következményekkel járna az EU-ra és annak tagállamaira. Ez annál is szomorúbb, merthogy az Európai Tanács felhívta a Bizottságot arra, hogy készítsen átfogó elemzést arról, hogy Ukrajna csatlakozása milyen hatással lenne az egyes uniós szakpolitikákra. Ezt a papírt az Európai Bizottság többszöri halasztás után tavaly tavaszra ígérte, ami már lassan egy éve elmúlik. Én nem gondolom, hogy ezek a papírok valaha is el fognak készülni, és ez nem véletlen.

Azt, hogy milyen hatással lenne Ukrajna uniós tagsága az Európai Unióra, a Voks 2025-höz kapcsolódóan igyekeztünk körbejárni. Számomra a legegységesebb és legmeghatározóbb probléma Ukrajna uniós tagságával az, hogy a háborút hozná be az Európai Unióba, nem pedig a békét Ukrajnába. Az a szolidaritási klauzula, amit az Európai Unióról szóló szerződés tartalmaz, és amit most igyekeznek egyesek egy NATO segítségnyújtási klauzulához hasonlóan értelmezni, egyértelműen azzal a kockázattal jár, hogy ha az Európai Unió egy védelmi közösséggé alakul, akkor egy fegyveres konfliktusból éppen kitántorgó vagy még abban lévő és oda bármikor visszazuhanható Ukrajna esetében az egész Európai Uniót és annak minden tagállamát ennek a katonai konfliktusnak a részévé tenné. Szerintem ez egy olyan kockázat, ami nem vállalható fel.

Az Európai Unió gazdaságára gyakorolt hatást már most elég jól lehet modellezni. A szabadkereskedelmi megállapodás teljes szektorokat nyit meg Ukrajna számára a magyar kormány ellenzése dacára, úgy, hogy még nem is uniós tagok. Ennek a hatásait látjuk a mezőgazdaságban, ennek a hatásait látjuk a szállítmányozásban, és ha a magyar kormány nem tartana fenn az uniós intézményekkel vitában kétoldalú védintézkedéseket, akkor ennek a hatásai még súlyosabbak lennének - és Ukrajna még nem is európai uniós tag.

Néhány szót az európai politikákról. Nyilván a kohéziós politika és a közös mezőgazdasági politika a jelenlegi formájában fenntarthatatlan lenne Ukrajna csatlakozása esetén, ami azt jelenti, hogy a magyar és az európai gazdák, illetve a

kevésbé fejlett régiók ezeknek a programoknak a jelenlegi formájukban búcsút mondhatnának, ami beláthatatlan következményekkel járna.

Azt is látni kell, hogy Ukrajna Unióba való betolása ettől függetlenül gőzerővel zajlik. Ez most már egy elég nyilvános és jól dokumentált folyamat, ami Zelenszkij-terv néven látott napvilágot. Ennek a Zelenszkij-tervnek az elemei is egyértelműek. A Zelenszkij-terv Magyarországot azonosította mint az egyik legfőbb akadályt Ukrajna európai uniós csatlakozása előtt, és nyilván ezt az akadályt megpróbálják leküzdeni úgy, hogy a magyar parlamenti választásokba egyértelműen és durván beavatkoznak. Ez a beavatkozás Ukrajna részéről zajlik, ebből nem is csinálnak olyan nagy titkot. Az a cél, hogy Magyarországnak ne nemzeti szuverén kormánya legyen, hanem egy olyan kormánya, amelyik az Ukrajna európai uniós csatlakozásával kapcsolatos brüsszeli döntéseket végrehajtja, vagy legalábbis azoknak nem mond ellent. Amennyiben ez nem sikerül, akkor következik a második lépés, ami a politikai és pénzügyi nyomásgyakorlás erősítése Magyarországgal szemben, ami adott esetben majd a 7. cikk (2) bekezdése alapján Magyarország szavazati jogának a felfüggesztésével járna, ami nyilván megnyitná az utat Ukrajna európai uniós csatlakozási folyamatának továbbhaladása előtt is. Ez a terv elég nyilvánvaló, elég aggasztó, az pedig különösen aggasztó, hogy ehhez az európai intézmények asszisztálnak, illetve annak a végrehajtásában aktív szerepet vállalnak - ez tűrhetetlen.

A csatlakozási eljárással kapcsolatban érkezett kérdés elnök úrtól, illetve Hörschik alapító elnök úrtól is. Szerintem is nagyon komoly probléma, hogy a bővítési folyamatnak a hitelessége megkérdőjeleződik. A bővítés elvileg egy érdemeken alapuló folyamat, ahol a csatlakozási feltételek folyamatos teljesítése ennek az eljárásnak a része. Ukrajna az első olyan tagjelölt ország, amely esetében nyíltan bevallják az intézmények és a tagállamok, hogy a geopolitikai megfontolások az ő szemükben fontosabbak, mint az érdemalapú folyamat vagy a csatlakozási feltételeknek történő megfelelés.

Azt is meg tudom erősíteni elnök úr kérdése alapján, hogy sok tagállam a csatlakozási folyamatot egyébként az Európai Unió belső reformjaival is összeköti, és azt mondják, hogy a csatlakozás - és itt már nemcsak Ukrajna csatlakozásáról beszélnek, hanem valamennyi tagjelölt országról, ideértve a nyugat-balkáni tagjelölteket is - csak akkor lehetséges, ha az Európai Unió arra készen áll. Az ő értelmezésükben pedig a „készen áll” azt jelenti, hogy az egyhangú döntéshozatali területeket a minősített többséges döntéshozatallá alakítják át. Ez szerintem a nyugat-balkáni bővítés esetében teljesen légből kapott elképzelés, én nem gondolom, hogy ezek a tagjelöltek akár a méretük, akár a gazdasági súlyuk, akár a számosságuk miatt az intézményrendszernek az alapvető átalakítását tennék szükségessé. Ez szerintem csak egy ürügy arra, hogy azokat a föderalizáció irányába menő lépéseket kikényszerítsék, amiket egyébként is meg akarnak csinálni, majd utána valamilyen módon a csatlakozási folyamatait ezeknek az országoknak természetesen blokkolják.

Az elnök úr kérdezte, hogy Ukrajna finanszírozása szerepel-e az MFF-ben, illetve hogy számolnak-e új tagállamokkal az MFF-ben. Most erre a válaszom az, hogy Ukrajna itt is kivétel. Ugyanis az MFF úgy számol, hogy nem lesz bővítés a következő hétéves ciklusban, és ennek megfelelően nem is biztosít forrásokat, de ez alól kivétel Ukrajna. Ugyanis az Ukrajinának nyújtott finanszírozási keret felülről nyitott, vagyis az új MFF Ukrajna gyorsított tagságát kezelhetővé teszi, semmilyen más tagjelölt országnak az uniós tagságát nem tenné kezelhetővé. Ez a helyzet. Ebben a tekintetben a szándékok elég egyértelműek.

Barkóczy alelnök úrnak a kérdését nem akarom megkerülni. Sokkal többet meg mást nem tudok mondani, mint amit az előző alkalommal mondtam. *(Barkóczy Balázs: De akkor nem mondott semmit!)* Ugye az a helyzet, hogy természetesen a magyar

kormány a magyar érdekek érvényesítése érdekében minden olyan eszköz alkalmazásának a jogát fenntartja, amely a demokratikus jogállam működésével összeegyeztethető, és amelyet az Európai Unió más tagállamai is egyébként alkalmaznak. Amennyiben ehhez szükséges, akkor a területileg érintett tagállamot ezekről tájékoztatja, mint ahogy ez a jelen esetben is bevett gyakorlat. Többször elhangzott Várhelyi Olivér biztos úrnak a neve, aki a kérdéses időszakban az Állandó Képviseleten volt nagykövet. Várhelyi Olivér az érintettségével kapcsolatban, illetve az érintettsége hiányával kapcsolatban tájékoztatta a Bizottság elnökét. A rendelkezésre álló információink szerint a Bizottság elnöke ezzel ezt a kérdést lezártnak tekinti, és javaslom, hogy mi is tekintsük lezártnak.

A főtanácsnoki indítvánnyal kapcsolatban pedig két dolgot szeretnék megjegyezni. Az egyik az, hogy a főtanácsnok indítványa nem egyszerűen lett. A főtanácsnok indítványa azért van, mert az Európai Parlament pert indított a Bizottsággal szemben azért, hogy a Magyarország számára rendelkezésre álló forrásokhoz való hozzáférést is vonja meg. Ez a kezdeményezés az Európai Néppárt, az európai szociáldemokraták és az európai liberálisok javaslatára történt. Az önök európai parlamenti képviselői ezt megszavazták. Csak hogy világos legyen mindenki számára, a DK európai parlamenti képviselői azt szavazták meg, hogy az Európai Parlament indítson eljárást azért, hogy Magyarország és a magyar emberek azokhoz az uniós forrásokhoz se jussanak hozzá, amelyekhez a Bizottság döntése értelmében hozzáférnek. *(Barkóczy Balázs: Hogy önök ne lopják el! - Közbeszólások a kormánypárti képviselők körében, többek között Hollik István: A pedagógusoknak menne a nagy része, te is tudod!)* Ez az ügy másról nem szól. Ez erről szól. Van egy bizottsági határozat, ez a bizottsági határozat nagyon komoly magyar politikai szakmai munkának köszönhetően, óriási ellenszélben elérte azt, hogy már a kohéziós források több mint feléhez hozzáféréssel rendelkezünk, és természetesen a többihez is hozzáféréssel fogunk rendelkezni. Van egy ilyen papírunk. Ez az eljárás azt a célt szolgálja, hogy ezt a határozatot a bíróság semmisítse meg, vagyis Magyarország ne rendelkezzen hozzáféréssel ezekhez az uniós forrásokhoz. Tehát az önök képviselői az Európai Parlamentben azért dolgoznak, hogy a magyarok ne jussanak hozzá azokhoz a forrásokhoz, amelyek őket megilletik; mi azért dolgozunk, hogy hozzájussanak. Ez egy óriási különbség a kettőnk között.

A főtanácsnoki indítványt tanulmányozzuk. Beadvánnyal fogunk élni az Európai Unió Bírósága előtt. Ebben fogjuk kérni a tárgyalás megtartását és a főtanácsnoki indítvánnyal, illetve az abban foglaltakkal kapcsolatos álláspontunkat ki fogjuk fejteni. Ez ügyben fel fogjuk venni a kapcsolatot a Bizottsággal is, ugyanis ez az eljárás egy bizottsági határozat megsemmisítését célozza. Nyilván ez a Bizottságnak sem áll érdekében.

Az ETS1-gyel, illetve az ETS2-vel kapcsolatos kérdésre azt tudom mondani, hogy van egy cseh kezdeményezés, ami az ETS-kvótakereskedelemből a spekulációt, a spekulánsokat kiiktatná, és azt célozza, hogy kizárólag a kvótát felhasználók értékesíthessenek és vásárolhassanak. *(Barkóczy Balázs távozik az ülésről.)* Ezt mi támogatjuk, mert valószínűleg a kvótaárak csökkenését eredményezné, ami adott esetben versenyképességet javító tényező. De ez csak az egyik eleme. A V4+ együttműködésnek ez egy központi célkitűzése, hogy az ETS-rendszer alapvető felülvizsgálatát elérjük, illetve elérjük azt, hogy az ETS2-t, ami a lakosságot egyértelműen és közvetlenül terhelő intézkedéseket jelentene, egyáltalán ne vezessük be.

Az autóipar jövője a magyar kormány számára is egyértelműen prioritás. A magyar gazdaság szerkezetében az autóipar, mind a hagyományos, mind pedig az elektromos gépjárművek gyártása meghatározó jelentőségű. Egyébként az autóipar

egyike azon kevés szektornak, ahol az európai gyártók még globálisan is versenyképesnek számítanak bizonyos területeken. Szerintem nekünk az az érdekünk, hogy ez továbbra is így maradjon. Természetesen be kell törnünk azokra a területekre, ahol még nem vagyunk versenyképesek, de ennek nyilván alapfeltétele az, hogy legalább azokon a területeken, ahol még versenyképesek vagyunk, ezt meg tudjuk őrizni. A jelenlegi szabályozás - és itt nemcsak a kvótakereskedelemre gondolok, hanem a kibocsátási határértékekre és általában véve a technológiai semlegesség nem megfelelő alkalmazására - ezt nagyon nehézé teszi, és úgy gondolom, hogy együttműködve az autógyártókkal és az érintett országokkal nekünk aktívan kell fellépniünk, és a magyar kormánynak ez a célja.

Itt utalnék vissza a szénre. Általában véve nekünk az az álláspontunk, hogy ahhoz, hogy a kibocsátást érdemben tudjuk csökkenteni, az Európai Uniónak nemcsak nem fosszilis, hanem fosszilis beruházásokat is kellene finanszíroznia, mert a folyamatosan modernizált fosszilis beruházások fognak majd a klímasemlegességhez valamikor elvezetni, nem pedig a fosszilis beruházások kizárása.

Ez vonatkozik a szénrel kapcsolatos különböző technológiák támogatására, ideértve a szénelnyelést is, ami tekintettel van arra, hogy ha az európai energiaellátás jövője nem is a fosszilis energiahordozók felhasználásában rejlik, szén és kőolaj nélkül nincsen modern gazdaság, függetlenül attól, hogy ezt energiatermelésre hogyan használjuk fel, ezért ezeknek a technológiáknak a modernizálását és hasznosítását a jövőre nézve is valahogyan támogatni és szabályozni kell. Azt csak zárójelben jegyzem meg, hogy az európai szén-dioxid-kibocsátás - most már a globális kibocsátás - 10 százalék alatt van és folyamatosan csökken, miközben egyébként a globális kibocsátás nő. Ez a helyzet a klímaváltozás elleni küzdelemben.

A Barátság kőolajvezetékekkel kapcsolatos fejlemények rendkívül nyugtalanítóak. Már utaltam arra, hogy Ukrajnának nemzetközi kötelezettsége a tranzit biztosítása. Jelzem azt is, hogy annak idején, amikor a vonatkozó szankciós csomagot kitárgyaltuk, akkor Magyarország nemcsak a Barátság kőolajvezetékre vonatkozó kivételt tárgyalt ki, ami az orosz kőolajhoz való hozzáférést jelenti, hanem azt is, hogy amennyiben a Barátság kőolajvezetéken a szállítás megghiúsulna, akkor Magyarország jogosult tengeri úton orosz kőolajat beszerezni, ami biztosítja a kiesett ellátást. Erről, a Barátság kőolajvezetéken a szállítás leállításáról értesítettük a Bizottságot, és a magyar kormány jelezte Horvátországnak és a Bizottságnak is, hogy ezzel a szankciós kivétellel a jövőre nézve élni kíván. Nyilván ezek a tárgyalások zajlanak.

Csak jelzem, hogy amellet, hogy Magyarországon keresztül valósul meg Ukrajna árambehozatalának több mint 40 százaléka, Magyarországon keresztül valósul meg Ukrajna kőolajszármazékokkal való ellátásának 20-25 százaléka is. Tehát amikor egyoldalú kitettségről beszélünk, ez valójában nem egyoldalú kitettség, hanem kölcsönös kitettség, ami Ukrajna részéről konstruktív együttműködést és bizonyos visszafogottságot kellene hogy eredményezzen. Bízunk benne, hogy előbb-utóbb jobb belátásra térnek. Mindaddig pedig garantáljuk Magyarország energiaellátásának a biztonságát, és ehhez valamennyi rendelkezésünkre álló eszközt igénybe fogjuk venni.

Hörcsik alapító elnök úr említette a holland kormányprogram ránk vonatkozó részeit. Ezt érdeklődéssel olvastam. Rendkívül szokatlan, hogy egy uniós tagállam kormányprogramja nevesítve tartalmaz két másik tagállamot; Magyarország és Szlovákia került abba a megtisztelő szerepbe, hogy a holland kormányprogramban nevesítve szerepelünk. De hát ugye Pilátus is szerepel a krédóban, tehát nem kell mindenen meglepődni. *(Derűltség.)*

De ez ugyanakkor nagyon komoly kérdéseket vet fel, hogy az újonnan megalakuló holland kormány az Európai Unióban hogyan értelmezi a lojális együttműködés követelményét. Az én megítélésem szerint a lojális együttműködéssel

nem összeegyeztethető, hogy egy kormányprogramban szerepel az, hogy egy másik tagállamot az uniós forrásoktól el akarok zárni, ráadásul ezt a holland kormányprogram kijelentő módon tartalmazza, az szerepel benne, hogy Magyarország elveszítette a jogát az uniós forrásokhoz való hozzáféréshez. Ez így szerepel a holland kormányprogramban.

Én találkozót kértem a budapesti holland nagykövettől, erre a találkozóra tegnap sor került. Én tájékoztatást kértem tőle, hogy jól értelmezem-e a holland kormányprogramot, és jeleztem neki, hogy amint az új holland kormány hivatalba lép - ez körülbelül február 23-án fog megtörténni -, az első dolgom az lesz, hogy a holland kollégámmal felveszem a kapcsolatot, és egyeztetést kezdeményezek vele arról, hogy ezek alapján a tagállamaink közötti lojális együttműködés milyen keretek között tud vagy nem tud érvényesülni az elkövetkező időszakban.

Győri Enikő képviselő asszony az ukrán számokkal kapcsolatban kérdezett, illetve hogy a versenyképesség lehetséges-e ilyen feltételek mellett. A magyar álláspont elég egyszerű: mindaddig, amíg a közvetlen szomszédságunkban fegyveres konfliktus zajlik, addig nagyon nehéz az Európai Unió versenyképessége érdekében érdemi lépéseket tenni. Mindaddig, amíg az Európai Unió hétéves költségvetésének megfelelő nagyságú összeget csatornázunk az európai versenyképesség fejlesztése helyett Ukrajnába, addig a versenyképesség javulása nem fog megvalósulni, és mindaddig, amíg politikai okokból természetellenesen magas szinten tartjuk az energiaárakat, aminek van köze az orosz-ukrán háború politikai megítéléséhez, addig természetesen az Európai Unió versenyképessége nem fog javulni. Ezzel kapcsolatban attól tartok, hogy mindaddig, amíg alapvető intézményi és politikai változások nem történnek az Európai Unióban, érdemi változás ebben nem lesz.

Amit a képviselő asszony szemellenzős politikaként jelölt meg, az valójában a politikai felelősség előli menekülés. Ugyanis az a helyzet, hogy az orosz-ukrán háború kitörése óta az európai elit egymás után rossz stratégiai döntéseket hozott. Ezt a háborút lokalizálni és lezárni kellett volna, ehelyett eszkalálták és kiterjesztették, és ennek a következményeit viseli ma Európa. Ezzel a döntéssel valakinek valamikor a választók és a történelem előtt el kell számolnia. Úgy gondolják az Európai Unió vezetői, hogy ezt az elszámolást meg lehet úszni vagy ezt az elszámolást ki lehet tolni, és mindaddig, amíg néhány hetes, hónapos vagy éves politikai ciklusokban gondolkodnak, mindaddig, amíg a következő választásokig, a következő Financial Times, a következő POLITICO megjelenéséig gondolkodnak, addig nem is fognak helyes stratégiai döntéseket hozni, és ez az Európai Unió történelmi hibáit fogja eredményezni.

A szerződések megkerülésével kapcsolatban pedig az a rossz hírem, hogy az Európai Unió jogának a funkciója alapvetően átalakult. Eredetileg az Európai Unió jogát arra a célra találták ki, hogy az a politikai akaratképzésnek a korlátja legyen. Jelenleg az Európai Unió joga a politikai akarat érvényesítésének az eszköze, és nem fejt ki érdemi ellenállást sem a hatáskörbővítési, sem a szerződés rendelkezéseinek a megkerülésére irányuló törekvésekkel szemben. Ezt láttuk már korábban, a REPowerEU elfogadása maga is ezt mutatja, az orosz jegybanki nagyon befagyasztásáról hozott döntés is ezt mutatja.

Ha van egy politikai szándék, akkor az európai intézmények a saját szerepüket úgy értelmezik, hogy ezt a szándékot a rendelkezésükre álló eszközökkel elősegítsék, nem pedig úgy, hogy a szerződésszerű működést garantálják az intézményekben. Ez a Bizottságra különösen igaz. A Bizottság a szerződések öréből politikai szereplővé avanszált, és a rendelkezésére álló jogi, pénzügyi és eljárási eszközöket a saját politikai agendájának szolgálatába állította, nem pedig azt a szerepet látja el, amit a szerződések alapján tennie kellene.

Mi ezt folyamatosan napirenden tartjuk, ezért nagyon komoly politikai konfliktusokat vállalunk az európai intézményekkel, mert úgy gondoljuk, hogy az Európai Unió érdeke az, hogy a szerződés szerű működés útjára térjen vissza. Úgy tűnik, hogy az európai intézményeket politikai konfliktusok nélkül nem lehet rákényszeríteni erre, de úgy érezzük, hogy ezt Magyarország és Európa jövője érdekében meg kell tennünk, és ezt meg fogjuk tenni a jövőben is. Köszönöm.

ELNÖK: Tisztelt Miniszter Úr! Köszönjük szépen az expozét, a kérdésekre adott választ, a miniszterhelyettes úrnak, a helyettes államtitkár uraknak is, hogy itt voltak. Szeretnénk azt is megköszönni, hogy a minisztérium és munkatársai munkájukban mindig kiállnak a magyar érdek mellett - azt gondolom, hogy ez mindannyiunk érdeke.

Szeretném tájékoztatni képviselőtársaimat, hogy a bizottságunk következő ülésére február 23-án, hétfőn 9 óra 30 perckor kerül sor, várhatóan a Széll Kálmán teremben.

Az ülés berekesztése

A bizottság ülését bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 38 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Morvai Elvira és Farkas Cecília